

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

11 februari 2020

Agendapunt

Onderwerp Ontwerp beleidsplan 2020-2023 Veiligheidsregio Limburg-Noord
Portefeuillehouder(s) Mevrouw. D.H. Schmalschläger (burgemeester)

Inhoudelijk voorstel

Het ontwerpbeleidsplan is in opdracht van het Algemeen Bestuur van de VRLN ontwikkeld en tot stand gekomen in samenwerking met relevante samenwerkingspartners. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) kunnen de gemeenteraden van de aangesloten gemeentes wensen kenbaar maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid, voortvloeiend uit het risicoprofiel. Het risicoprofiel geeft inzicht in de majeure risico's die kunnen leiden tot een ramp, crisis of grote brand. Het gaat daarbij om de gebeurtenissen met een bovengemeentelijke impact. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid voor 1 maart 2020 hun zienswijze op het ontwerp beleidsplan aan de Veiligheidsregio kenbaar te maken.

Het ontwerpbeleidsplan is de opvolger van het huidige beleidsplan 2015-2019. Het plan is bedoeld om de gemeenten in Limburg-Noord, als eigenaar van de VRLN, invloed te geven op het te voeren beleid, rekening houdend met relevante risico's en ontwikkelingen. Dit betekent echter niet dat het een statisch document is. De omgeving verandert snel. Binnen de meerjarige strategische kaders van het beleidsplan wordt elk jaar door het Algemeen Bestuur en de directie bijgestuurd op ontwikkelingen. Dit maakt dat de VRLN niet precies kan voorspellen waar de inspanningen op gericht moeten worden. De VRLN kiest er daarom ook voor een koers te volgen die zich aan de regio opdringt door de omgeving, klanten en de risico's. Dit doet de VRLN met haar wettelijke takenpakket en vanuit haar professie.

Ontwerp beleidsplan

Het ontwerp Beleidsplan Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) 2020-2023 bestaat uit vier onderdelen. In het eerste deel wordt de algemene ontwikkelrichting van de VRLN beschreven. In de drie andere delen is deze richting uitgewerkt voor de afzonderlijke organisatieonderdelen. Naast crisisbeheersing en brandweer omvat het beleidsplan ook de GGD. De Veiligheidsregio Limburg-Noord is namelijk een van de weinige regio's waar de Veiligheidsregio en de GGD één organisatie vormen. Het wettelijke omschreven 'beleidsplan veiligheidsregio' hoeft niet de GGD te omvatten. De VRLN heeft daar wel voor gekozen zodat veiligheid en gezondheid met elkaar worden verbonden. Het ontwerp beleidsplan bestaat daarom uit vier delen:

- Kaders en ambities
- Crisisbeheersing
- Brandweer
- GGD

Deel 1 begint in hoofdstuk 2 met een beschrijving van de context: wat is de VRLN en waar staat deze voor. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 teruggekeken naar de afgelopen beleidsperiode. In hoofdstuk 4 worden de actuele ontwikkelingen in de omgeving geanalyseerd. In hoofdstuk 5 worden vervolgens de ambities en beleidsdoelstellingen uitgewerkt. In de delen 2, 3 en 4 worden deze ambities nader uitgewerkt voor de verschillende onderdelen van de VRLN. Op grond van de Wvr dient het beleidsplan diverse bijlagen te omvatten. Elk deel van het beleidsplan omvat een eigen set aan bijlagen. In bijlage I a 'invulling wettelijke vereisten beleidsplan' wordt toegelicht hoe de onderdelen en bijlagen van het beleidsplan invulling geven aan de wettelijke vereisten.

Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de vier onderdelen van het ontwerpbeleidsplan.

Deel 1. Kaders en ambitie

De VRLN is een van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRLN is een hands-on hulpverleningsorganisatie, een zorgorganisatie en een netwerkorganisatie in één. De VRLN is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid en publieke gezondheidszorg in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. De VRLN wil hun taak realiseren door midden tussen burgers, bedrijven, instellingen en partners te staan. Primair wordt uitgegaan van eenieders eigen kracht en expertise, waarbij de VRLN door een goede informatiepositie en gedreven en vakbekwame medewerkers een natuurlijke, betrouwbare partner is voor duurzame veiligheid en gezondheid in de regio. Het motto van de VRLN is daarbij sinds jaar en dag 'Samenwerken aan Veiligheid en Gezondheid'.

Ambitie: De VRLN ziet het als een maatschappelijke opdracht om bij te dragen aan de bevordering van gezondheid en veiligheid door een gezamenlijke inspanning van burgers, gemeenschappen, bedrijven, instellingen en overheden. De VRLN heeft hierbij de volgende ambitie geformuleerd: 'Veiligheidsregio Limburg-Noord wil de veiligste en gezondste regio zijn. Dit vraagt een permanente inspanning om onze regio veiliger en gezonder te maken'. Dit moet worden vormgegeven binnen het gegeven begrotingskader, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 5 juli 2019. Het uitgangspunt is dat nieuw beleid komt in plaats van bestaand beleid, zonder een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. De VRLN is er van bewust dat 100% gezond en veilig onhaalbaar is en dat veel partijen tezamen deze beweging naar een veiligere en gezondere regio moeten vormgeven. De VRLN kan nooit in haar eentje deze ambitie waarmaken, maar vindt het desondanks belangrijk om de stip op de horizon ambitieus neer te zetten.

Deel 2. Crisisbeheersing

Crisisbeheersing staat voor risicobeheersing en crisisbestrijding. Het speelveld voor crisisbeheersing is per definitie multidisciplinair (meerde disciplines en verschillende beroepsgroepen). Vanzelfsprekend is daarbij de samenwerking met partners onontbeerlijk. Binnen de organisatie van de veiligheidsregio zijn de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR), de brandweer en de gemeentelijke crisisorganisatie nauw betrokken bij crisisbeheersing. Dit door samenwerking vanuit dezelfde fysieke locatie en door het delen van kennis en capaciteiten met elkaar. Daarnaast is er een convenant met de politie (Regionale Eenheid Limburg) en wordt één meldkamer op Limburgse schaal gedeeld. Samen met Veiligheidsregio Zuid-Limburg is door de VRLN in 2019 een Provinciaal Risicoprofiel opgesteld. De opbrengsten van dit provinciale risicoprofiel en de prioritering door experts, gemeenten en bestuur vormen mede de basis voor dit beleidsplan.

Ambitie: De omgevingsanalyse en algemene ambitie van VRLN (zie beleidsplan deel I) vertaalt zich voor de komende beleidsperiode in drie generieke beleidsdoelen voor de Crisisbeheersing:

- a) Meer veiligheid & continuïteit van onze leefomgeving (risicobeheersing);
- b) Flexibele, breed inzetbare crisisorganisatie (crisisbestrijding);
- c) Expertise in verbinding (rol en positie crisisbeheersing).

Deel 3. Brandweer

De ambitie van VRLN is de gezondste en veiligste regio te willen zijn. In dit deel presenteert de VRLN hoe de Brandweer Limburg-Noord invulling geeft aan deze ambitie. De VRLN beschrijft in dit deel de benodigde doorontwikkeling van de brandweerorganisatie om risico's nog effectiever te voorkomen en verminderen en om incidenten effectief te kunnen blijven bestrijden.

Ambitie: De kern van het bestaansrecht van de brandweer is het leveren van zo goed mogelijke proactieve, preventieve en 24/7 repressieve brandweezorg voor de 15 gemeenten in Limburg-Noord. De bestuurlijke ambitie is dat de VRLN met de huidige organisatie de wettelijke taken op een minimaal verantwoord niveau uitvoert. Hoewel er veel technologische ontwikkelingen zijn die in de komende jaren het werk van de brandweer waarschijnlijk eenvoudiger en anders gaan maken, maakt de mens nog steeds het verschil binnen de VRLN organisatie. Voor de ambitie van de VRLN zijn kwalitatief goede, vakkundige medewerkers en leidinggevendenden de grootste succesfactor. De kernwaarden van de VRLN zijn beschreven in het algemene deel van het beleidsplan. De brandweer omarmt deze kernwaarden en maakt ze specifiek voor de eigen opgaven.

Deel 4. GGD

De overheid is er om de gezondheid van burgers te bewaken en om het individu te beschermen tegen gezondheidsrisico's van buitenaf waarop zijzelf niet of nauwelijks invloed hebben, zoals infectieziekte-uitbraken en de negatieve effecten van gedrag van anderen (meerroken, huiselijk geweld). Ook stimuleert de overheid gedrag dat de gezondheid bevordert. Publieke gezondheidszorg is een vorm van zorg waar mensen niet om vragen omdat ze klachten hebben (cure) of omdat ze ondersteuning nodig hebben (care). Publieke gezondheidszorg omvat de (door individuele burgers ongevroegde) zorg die de overheid aanbiedt om ziekte en gezondheidsschade van de gehele (of groepen in de) bevolking op te sporen en te voorkomen. De GGD functioneert daarbij als voorliggend veld en kan zwaardere zorg en gezondheidsrisico's beperken en/of voorkomen. In opdracht van de 15 gemeenten levert de GGD Limburg-Noord een bijdrage aan een gezond en vitaal leven voor de inwoners in Noord- en Midden-Limburg. De GGD staat samen met de 15 gemeenten en partners voor complexe uitdagingen. Samen wordt ingezet op het bevorderen van gezond leven en preventie vanuit publieke gezondheid. Regionaal beleid en samenwerking ondersteunt en helpt dit lokaal gezondheidsbeleid.

Ambitie: In deel I van het beleidsplan is als ambitie geformuleerd dat VRLN de veiligste en gezondste regio wil zijn. De specifieke ambitie van GGD Limburg-Noord is dat mensen zelf op een positieve manier de regio over hun leven en gezondheid kunnen blijven voeren. Iedereen, jong en oud, moet actief kunnen blijven deelnemen aan de samenleving, nu en in de toekomst. Dit noemt de GGD het concept van positieve gezondheid: gezondheid is niet het ontbreken van ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

De uitdaging voor de GGD is om het gezondheidspotentieel van mensen aan te boren, bovenal van mensen in kwetsbare posities. De GGD wil zich in het bijzonder inzetten voor burgers in kwetsbare posities en hun omgeving. De GGD wil samen met de partners zich inzetten voor een gezonde, veilige en positieve leefomgeving die niemand uitsluit. Op basis van de actuele ontwikkelingen heeft de GGD voor de periode 2020-2023 de volgende vijf doelen gedefinieerd:

- 1) Versterken Publieke Gezondheid
- 2) Gezonde generatie
- 3) Vitaal ouder worden
- 4) Verbinden publieke gezondheid en sociaal beleid
- 5) Verbinden publieke gezondheid en veiligheid

Het beleidsplan is mede gebaseerd op het risicoprofiel. Van groot belang hierbij is te onderkennen dat onze samenleving en de maatschappelijke risico's zich continue ontwikkelen, vaak geleidelijk, soms heel snel. De effecten van klimaatverandering, energietransitie, toenemende digitale vervlechting, vergrijzing, buitenlandse inmenging, maar ook instabiliteit aan de grenzen van Europa, maken dat we in Nederland ons continu moeten aanpassen aan en inspelen op veranderende maatschappelijke uitdagingen. Aangetekend wordt dat de VRLN niet alles kan voorzien en alle risico's kan wegnemen en dat de VRLN een afweging maakt van kosten, leefbaarheid en andere belangen; 100 procent veiligheid is niet haalbaar. Hierdoor is het beleidsplan geen statisch document.

Financiële paragraaf

Het ontwerpbeleidsplan bevat geen afzonderlijke financiële paragraaf. De VRLN is van mening dat de ambities moeten worden vormgegeven binnen het gegeven begrotingskader, zoals vastgesteld door het AB op 5 juli 2019. Het uitgangspunt is dat nieuw beleid komt in plaats van bestaand beleid, zonder verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Naar aanleiding van de motie begrotingsdiscipline in de raadsvergadering van 12 november 2019 wordt o.a. aan de VRLN een brief gestuurd waarin is opgenomen dat dreigende begrotingsoverschrijdingen opgelost dienen te worden in de eigen begroting. De VRLN geeft in het ontwerpbeleidsplan aan dat nieuw beleid binnen de bestaande financiële budgetten wordt uitgevoerd. Een aparte zienswijze voor de begrotingsdiscipline is dan ook niet aan de orde.

Bijlage(n)

- concept raadsbesluit
- Deel I Kaders en ambities
- Deel 1a Invulling wettelijke veristen beleidsplan
- Deel 1b Wettelijke taken en bevoegdheden veiligheidsregio
- Deel 1c Programma en producten overzicht VRLN
- Deel II Crisisbeheersing
- Deel IIa Provinciaal risicoprofiel hoofdrapport
- Deel IIb Provinciaal risicoprofiel bijlage
- Deel IIc Methodiek prioritering risicoprofiel 2019
- Deel IId Regionaal Crisisplan 2018
- Deel IIE Informatievoorziening VRLN
- Deel IIe Beleidsplan MOTO 2020-2023
- Deel III Brandweer
- Deel IIIa Brandweer risicoprofiel
- Deel IIIb Dekkingsplan 3.0
- Deel IV GGD
- Deel IIC Methodiek prioritering risicoprofiel

Heythuysen, 21 januari 2020

Burgemeester en wethouders van Leudal,

De secretaris,

De burgemeester,

Ing. E.L.A. Lucassen (ls.)

D.H. Schmalschläger